

Verklaring van Reggio Calabria

**Unaniem aangenomen door de Plenaire Vergadering
Reggio Calabria, 28 oktober 2003**

De voorzitters van de regionale wetgevende parlementen, bijeengekomen te Reggio Calabria op 27 en 28 oktober 2003, hebben de volgende Verklaring aangenomen:

1. Grondwettelijke hervorming van de Europese Unie

De Conferentie heeft nauwgezet het werk van de Conventie gevolgd, waaraan zij niet heeft kunnen deelnemen ten gevolge van het ontbreken van de toepassing van de parlementaire vertegenwoordiging die ook op regionaal niveau van kracht is. De verklaring van Laken van de staatshoofden en regeringsleiders heeft het belang van een regionale wetgeving, voor zover deze is voorzien in de interne verordeningen, onderstreept.

De regionale Parlementen hebben in de Verklaring van Madera van 30 oktober 2001 en van Brussel van 28 oktober 2002 hun standpunten verklaard. De CALRE heeft deze opnieuw kunnen bevestigen tijdens het verloop van de auditie tijdens de Plenaire Vergadering van de Conventie op 25 juni 2002.

In de tekst die werd goedgekeurd door de Conventie, uit de CALRE haar tevredenheid aangaande de nieuwe organisatie die het verdrag voor een grondwet voor Europa, dat zich voorbereidt op de eerste uitbreiding tot 10 lidstaten, wil veiligstellen. Met name neemt zij kennis van het feit dat in de Verklaringen van Madera en Brussel een aantal van haar belangrijke verzoeken werden opgenomen:

- § aangaande de wederkerigheid van het principe van loyale samenwerking, (komma 2, art. I-2);
- § inzake de betrekking van regionale parlementen in het wetgevende proces, met betrekking tot de vorm van de samenwerking met nationale parlementen en over de voorbereidende fase voor wetgeving (protocol aangaande subsidiariteit en art.I-46);
- § met betrekking tot de erkenning van de grondwettelijke bepalingen en de interne organisatie van elke individuele staat (komma 1, art. I-5);
- § over het toekennen van duidelijke bevoegdheden aan de Unie en het opnieuw formuleren van de clausule voor flexibiliteit;
- § aangaande het vermogen van het Comité van de Regio's voor het aanhangig maken van kwesties bij het Europese Hof van Justitie (protocol over de subsidiariteit).

De CALRE stelt dat de regio's, en met name de regio's met wetgevende capaciteiten, niet direct, maar uitsluitend op basis van hun respectievelijke grondwetten worden erkend en dat zij niet beschikken over de mogelijkheid tot het indienen van beroep bij het Europese Hof van Justitie, tenzij hierin middels interne nationale procedures is voorzien.

De CALRE is, na dialoog te hebben gevoerd met de organisatie van de voorzitters van de regio's met wetgevende capaciteiten (REG LEG), van mening dat het hervormingsproces dient te worden voltooid en dat dit samen dient te vallen met de aanvang van het werk van de intergouvernementele Conferentie.

De CALRE is van mening dat het protocol over de rol van de nationale parlementen de mogelijkheid dient te beschrijven voor de lidstaten tot het vrijelijk organiseren van hun vertegenwoordiging in deze samenwerking en dat zij, waar dit door nationale grondwetten is voorzien, de regionale wetgevende assemblees in dit proces betrekken en dat zij op dezelfde wijze via de raadplegingdocumenten in hun informatie moet voorzien.

Bovendien acht de CALRE het noodzakelijk, artikel I-22 (ex. art. 203) over de deelname van de vertegenwoordigers van regionale overheden aan het werk van de Raad duidelijker te definiëren. De CALRE is van mening dat de aanwezigheid van de regionale wetgevende parlementen in het Comité van de Regio's opnieuw aan onderzoek onderworpen dient te worden. De CALRE stelt dat de bevoegdheden van het Comité van de Regio's opnieuw worden uitgebreid en dat haar rang dient te worden verhoogd tot die van een communautaire institutie. Het Comité van de Regio's dient te worden geraadpleegd inzake alle bevoegdheden op regionaal niveau van de staten die beschikken over regionale wetgevende bevoegdheden, indien de Europese Instituties geen gevolg geven aan de adviezen van het Comité van de

Regio's. In een dergelijk geval dienen zij dit met een motivering te omkleden.

2. COSAC

De CALRE heeft, in het kader van het Italiaanse voorzitterschap, met het in werking treden van de Verklaring van Brussel en op basis van de voorstellen van het Permanent Comité, contacten tot stand gebracht met en voorstellen geformuleerd aan de huidige voorzitters van de Conferentie van de gespecialiseerde commissies voor Europese aangelegenheden (COSAC). De voorstellen tot amendering van het interne reglement die door de CALRE zijn opgesteld en de voorstellen van de nationale leden die op 5 en 6 mei 2003 in Athene door de Italiaanse en Duitse delegaties, met ondersteuning van andere lidstaten werden gepresenteerd, vormen het onderwerp voor toekomstige discussie en onderzoek, welke zullen plaatsvinden tijdens de plenaire vergadering van de COSAC op 7 oktober. Het Italiaanse Voorzitterschap heeft drie voorzitters van regionale wetgevende parlementen uitgenodigd een bijdrage te leveren aan deze vergadering.

De CALRE spreekt haar waardering uit over de voorstellen van de Duitse, Belgische en Italiaanse delegaties en het daarop volgende debat over de rol van de regionale wetgevende parlementen, dat op 7 oktober plaatsvond. De CALRE waardeert de beslissing van de COSAC tot het instellen van een werkgroep betreffende het thema van de herziening van het intern reglement, om zodanig de regionale wetgevende parlementen bij deze werkzaamheden te betrekken, en nodigt de COSAC uit, het opstarten van dit proces tijdens de Intergouvernementele Conferentie aan te kondigen, met het oog op een dienovereenkomstige aanpassing van het *Protocol over de rol van de nationale parlementen* dat onderdeel uitmaakt van het project voor een grondwettelijk Verdrag.

3. Europese instituties - European institutions

Europees Parlement

De CALRE spreekt haar felicitaties uit aangaande de dialoog die is gestart met het Europees Parlement, haar voorzitter Pat Cox, het voorzitterschap van het Europees Parlement en de voorzitter van de Commissie voor regionale politiek, transport en toerisme, alsmede de geboekte resultaten in het kader van de onderhandelingen. De akkoorden met het voorzitterschap van deze Commissie voorzien in een verdieping van de institutionele relaties tussen het Europees Parlement en de regionale parlementen middels de aanwezigheid van institutionele vertegenwoordigers van de regionale parlementen, die het recht hebben tot het nemen van het woord tijdens debatten van de Commissie en middels de erkenning van het initiatief tot het presenteren aan de Commissie van een zelfde voorstel tot resolutie, dat werd aangenomen door de regionale parlementen inzake vraagstukken die door de Europese parlementaire groeperingen kunnen worden aangenomen. De CALRE spreekt haar goedkeuring uit betreffende de voortzetting van deze dialoog, welke het intensifiëren van de institutionele samenwerking tegen de Europese achtergrond mogelijk maakt.

Comité van de Regio's

De CALRE spreekt haar voldoening uit over het Programma voor de gezamenlijke activiteiten zoals dit met het Comité van de Regio's is opgesteld voor de periode 2003-2004 en dat betrekking heeft tot de institutionele hervorming en de versterking van de regionale democratie in Europa, en bevestigt haar taak tot het plegen van vruchtbare inspanningen in deze sectoren.

Europese Commissie

De CALRE onderschrijft in het bijzonder het initiatief van de Europese Commissie door welke de regionale wetgevende parlementen worden betrokken in de voorbereidende fase in de procedure van het ontwikkelen van wetgeving en de discussie aangaande het jaarlijkse activiteitenprogramma van de Commissie. Voornoemd initiatief van de Commissie - geïnspireerd door het Witboek over Governance en in overeenstemming met art. I-46 van het voorstel voor het Verdrag voor een Europese Grondwet - wordt met name verwelkomd gezien het feit dat regionale parlementen zich vaak in de positie bevinden waarin zij regionale wetgevende normen dienen aan te passen wanneer deze door de Gemeenschap worden

uitgevaardigd. De CALRE benadrukt de noodzaak dat de Commissie zo veel mogelijk rekening dient te houden met de territoriale, grondwettelijke en culturele diversiteit van de Europese regio's en hun individuele kenmerken, die de regionale organisaties niet altijd op goede wijze kunnen vertegenwoordigen.

4. Uitbreiding

4.1 "Verdrag van de Regio's" en initiatieven van partnerschappen.

Bij de toepassing van de Verklaring van Madera is de CALRE voornemens bij te dragen aan de versterking van de regionale democratie in Europa, met het oog op de diversiteit van de organisaties van de staten en de gezamenlijke toepassing van een aantal basisprincipes. Voor dit doel werd een project voor een "Verdrag van de Regio's" geïmplementeerd, dat tijdens een bijeenkomst van de Europese regionale parlementen, die op 19 september 2003 in Florence plaatsvond en waaraan circa honderd voorzitters deelnamen, ter ondertekening werd aangeboden. Voor dit doel is de CALRE voornemens haar waarnemende rol, die haar op 20 mei 2003 door de Raad van regionale en lokale regeringen van de Raad van Europa werd toebedeeld en met wie zij een permanente samenwerking heeft gestart, verder te ontwikkelen.

Ook met betrekking tot de samenwerking met de Assemblee van de Europese Regio's en het Congres van de regionale en lokale overheden van de Raad van Europa (CPLRE), wil de CALRE samen met een aantal regionale wetgevende parlementen de interinstitutionele en administratieve partnerschappen en zustersteden met de Regionale assemblee van kandidaat-landen en derde landen uitbreiden. De CALRE bevestigt haar politieke standpunt met betrekking tot het historische belang van de omvorming van de Europese Unie door middel van de uitbreiding met nieuwe lidstaten en bevestigt haar bereidwilligheid tot het bijdragen aan de consolidatie hiervan. Hierbij doelt zij met name op de versterking van grondbeginselen zoals vertegenwoordiging, democratische legitimiteit en politieke verantwoordelijkheid, van deelname en van transparantie. De CALRE is voornemens alle processen die op de uitbreiding volgen zeer nauwgezet te volgen en hieraan conform haar eigen bevoegdheden deel te nemen, eveneens in overeenkomst met het profiel voor economische, sociale en territoriale cohesie en aanverwante vraagstukken.

4.2 "Nieuwe burenen"

De uitbreiding van de Unie doorbreekt grenzen en biedt nieuwe mogelijkheden tot samenwerking met buurlanden. Voor dit doel ondersteunt de CALRE het initiatief van het Europese Parlement en de Europese Commissie voor het creëren van een vriendenkring met grensstaten, van Rusland tot Marokko, met als doel het consolideren van de relaties met voornoemde landen, zij het op basis van het solidariteitsbeginsel of een gezamenlijke zin voor rechtspleging, zoals dit ook het geval is voor het Europese belang in het versterken van de veiligheid, de democratie en de ontwikkeling van voornoemde landen. De CALRE streeft met name naar een hechtere samenwerking met de landen in het Middellandse Zeegebied, gezien het spoedeisende karakter van het bekrachtigen van de commerciële verdragen die reeds zijn overeengekomen ter bevordering van de opbouw van een vrije uitwisseling in het Euro-Mediterrane gebied.

5. Dialoog met andere wetgevende parlementen en regionale parlementen die niet over wetgevende bevoegdheden beschikken

De CALRE is voornemens de in het kader van het Italiaanse Voorzitterschap reeds gestarte dialoog met de parlementen van de Amerikaanse staten te consolideren op basis van de ervaringen en contacten die reeds met een aantal Europese regionale wetgevende parlementen werden uitgewisseld en hiervoor een communicatiekanaal te stabiliseren, hetgeen de parlementen helpt bij het creëren van een beter begrip en een betere transatlantische dialoog.

Bovendien uit de CALRE, haar eigen oorspronkelijke bereidwilligheid tot het instellen van een speciaal milieu voor de Europese regionale parlementen met wetgevende bevoegdheden opnieuw bevestigend, zich ten gunste van een opstarten van een dialoog met de regionale parlementen en de Senaat van Frankrijk, die tot aanzienlijke resultaten heeft geleid met betrekking tot de grondwettelijke structuur van de lidstaten

en de interne organisaties, welke zich weerspiegelen in het dagelijks leven in de Gemeenschap en in de gezamenlijke toepassing van een aantal Gemeenschappelijke grondbeginselen, met name waar het gaat om regionale democratie in het nieuwe en uitgebreide Europa.

6. Diversiteit in Europa

De CALRE verheugt zich samen met de voorzitters van de wetgevende parlementen van de insulaire- en ultraperifere regio's over de resultaten van de bijeenkomst in Cagliari van 2 mei 2003, alsmede die van de stadsregio's die lid zijn van de CALRE voor hun Verklaring van Berlijn van 25 februari 2003. De CALRE benadrukt haar bereidwilligheid tot het bijdragen aan de bescherming en valorisatie van de geografische, taalkundige, culturele, grondwettelijke en sociale diversiteit van de Europese regio's, zoals dit ook is voorzien in het voorstel op het Verdrag voor een Europese Grondwet, aangaande de interne organisatie van de individuele lidstaten.

7. Gezamenlijke activiteiten met andere regionale organisaties

De CALRE bevestigt haar bereidwilligheid en beschikbaarheid tot het samenwerken met regionale organisaties van verschillende aard, waarbij zij zich rekenschap geeft van het feit dat er activiteitsgebieden bestaan die zich uitstekend lenen voor gezamenlijke acties, die tot een betere efficiëntie en aanzienlijke besparingen op het gebied van energie en middelen kunnen leiden.

De CALRE is met name zeer verheugd over het goede niveau van samenwerking dat zij tot stand heeft gebracht met de Conferentie van de voorzitters van de regio's met wetgevende bevoegdheden REG LEG.

8. Versterking van de CALRE

De voorzitters van de parlementen van de Europese wetgevende regio's nemen met tevredenheid kennis van het feit dat het leeuwendeel van de activiteiten van de CALRE gedurende het afgelopen jaar hebben bijgedragen tot het bereiken van een aantal significante resultaten, bijvoorbeeld op het gebied van de interparlementaire samenwerking en de samenwerking met de COSAC. De voorzitters betuigen hun dank aan de voorzitter van de CALRE, Riccardo Nencini voor de activiteiten die kenmerkend waren voor de CALRE. Dit geldt voor de leden van het Permanent Comité, die vijf maal bijeen zijn gekomen, namelijk op 9 december 2002 in Florence, op 12 maart in Straatsburg 2003, op 16 juni 2003 in Venetië, op 19 september 2003 in Florence en op 26 oktober 2003 in Reggio Calabria. De CALRE is de mening toegedaan dat zij teneinde haar eigen rol van Conferentie van alle parlementen van Europese wetgevende regio's te bekrachtigen, dient te zorgen voor de consolidatie van de geboekte resultaten en het versterken van activiteiten zoals met name de samenwerking en het tot stand brengen van het netwerk met de Commissie voor Europese aangelegenheden, conform de doelstellingen die reeds in de Verklaring van Oviedo werden geformuleerd. Voor dit doeleind bevestigt een bijgevoegd document de principes die de oprichting van de CALRE hebben geïnspireerd en definieert het de hoofdlijnen van de te ontwikkelen activiteiten. Hiermee geeft het het volgende Voorzitterschap en Permanent Comité tot taak deze uit te voeren en daarbij de deelnemende parlementen zoveel mogelijk te betrekken.

Bijgevoegde documenten

- A. Strategie van de CALRE en activiteitenprogramma
- B. Verklaring van de voorzitters van de wetgevende parlementen van de stadsregio's
- C. Verklaring van de voorzitters van de wetgevende parlementen van de eilandregio's
- D. Programma voor de activiteiten en het netwerk voor *e-democracy*